

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Jiřího Vyvadila v právní věci stěžovatele **A. V.**, zastoupeného Mgr. Janem Lipavským, advokátem se sídlem v Hradci Králové, Velké náměstí 135/19, za účasti **Ministerstva vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 9. 2004, č. j. 28 Az 5/2004 – 31,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 9. 2004, č. j. 28 Az 5/2004 - 31, byla zamítnuta žaloba stěžovatele proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 7. 11. 2003, č. j. OAM-10001/VL-19-P21-2001 (dále jen „ministerstvo“), kterým stěžovateli nebyl podle § 12, 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v platném znění (dále jen „zákon o azylu“) udělen azyl a bylo rozhodnuto, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. V odůvodnění krajský soud uvedl, že stěžovatel nesplnil zákonné podmínky podle § 12, 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu a tento závěr opřel o tvrzení stěžovatele obsažené v žádosti o udělení azylu i následném pohovoru, z nichž vyplývá, že stěžovatel označil za důvod pro udělení azylu, že on ani jeho rodina nemají za vlády prezidenta L. žádnou budoucnost, že má v úmyslu umožnit synovi studia, a proto přicestoval do České republiky, kde chce vydělávat a žít se svou rodinou. Žádné konkrétní politické potíže nezmínil. Tyto skutečnosti podle názoru krajského soudu nelze podřadit pod zákonné důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Pokud následně v žalobě a v řízení před soudem tvrdil, že opustil zemi

původu v důsledku pronásledování pro své politické postoje, neboť při posledních volbách odmítl příkaz ředitele ve volbách podpořit prezidenta L., krajský soud tato tvrzení shledal účelovými, neboť je stěžovatel neuvedl v žádosti o udělení azylu ani v pohovoru, kdy mu za účasti tlumočníka byla dána možnost uvést všechny relevantní důvody. Krajský soud dále dovodil, že stěžovatel nesplňuje podmínky pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu, neboť správní rozhodnutí o neudělení azylu manželce stěžovatele a nezletilému dítěti bylo Krajským soudem v Hradci Králové přezkoumáno pod sp. zn. 28 Az 4/2004 a zamítavé rozhodnutí správního orgánu bylo potvrzeno.

Stěžovatel se v kasační stížnosti dovolával důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b), a d) s. ř. s. Konkrétně pak uvedl, že ve svém domovském státě byl pronásledován pro uplatňování svých politických práv a svobod, neboť na svém pracovišti odmítl podpořit prezidenta L., a proto byl nucen opustit své zaměstnání. Poukázal také na to, že by Česká republika v azylových věcech měla vyjít z vlastní historie, kdy v ní vládl obdobný režim jako v dnešním Bělorusku a kdy uprchlíkům z Československa byl azyl vždy udělen. Dále poukázal na to, že krajský soud nepřihlédl ke všem žalobním bodům, když se nevyjádřil k žalobní námitce, že rozhodnutím správního orgánu došlo k porušení § 3 odst. 3, 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), byť připustil, že tato námitka byla obecná a nekonkretizovaná. Stěžovatel dále namítal, že napadené rozhodnutí je nicotné, když nesplňuje náležitosti § 47 správního řádu, neboť na rozhodnutí není podepsána jako osoba oprávněná PhDr. T. H., ale jakási osoba uvedená v rubrice za správnost vyhotovení. Rozhodnutí proto není originálem tak, jak by tomu mělo být podle správního řádu, ale toliko stejnopisem, z čehož dovozuje jeho nicotnost. Rozhodnutí bylo podle jeho názoru oprávněnou osobou podepsáno teprve dodatečně, po doručení jeho stejnopisu stěžovateli. Dále vytýkal krajskému soudu, že neoprávněně začlenil do odůvodnění též skutečnosti a zjištění, které nastaly až po rozhodnutí, pokud jde informace z řízení ve věci manželky a nezletilého dítěte, tj. 28 Az 4/2004. Proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil, věc vrátil k dalšímu řízení a kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek.

Ministerstvo ve vyjádření ke kasační stížnosti popřelo její oprávněnost, neboť jak správní rozhodnutí, tak i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Ministerstvo se přiklonilo k názoru soudu, že nebylo stěžovatelem prokázáno, že by byl pronásledován z důvodů taxativně vymezených zákonem o azylu. Stejně tak nebyly prokázány ani skutečnosti, které by svou povahou odůvodňovaly strach stěžovatele z pronásledování z důvodů taktéž daných taxativně zákonem o azylu. K námitkám vztahujícím se k podpisu PhDr. T. H. odkázalo ministerstvo na judikaturu Nejvyššího správního soudu, jmenovitě rozsudek sp. zn. 2 Azs 64/2003 ze dne 29. 1. 2004. Z výše uvedených důvodů navrhlo zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. v rozsahu a z důvodů, které uplatnil stěžovatel v kasační stížnosti a přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 3 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Stěžovatel především namítal nesprávné právní posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, tj. důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že ze správně zjištěného skutkového stavu je dovozen nesprávný právní závěr. Tuto námitku spojuje stěžovatel s námitkou vad řízení, pro které skutková podstata, z níž správní orgán vycházel je v rozporu se spisy, tj. s důvodem

podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Skutková podstata může být se spisy v rozporu tehdy, pokud skutková zjištění, jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru, ve spisu obsažená vedou k jiným skutkovým závěrům, než jaké učinil rozhodující orgán. Skutková podstata nemá oporu ve spisech také tehdy, chybí-li v těchto spisech podklad pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem nebo je-li nedostačující k učinění správného skutkového závěru.

Podle § 12 zákona o azylu se udělí azyl cizinci, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině, nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Podle legální definice obsažené v § 2 odst. 5 zákona o azylu se za pronásledování pro účely zákona považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak, nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo státu posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.

Stěžovatel uváděl v návrhu na udělení azylu i v pohovoru jako důvod pro udělení azylu jednak potřebu získání většího množství peněz, aby mohl zajistit rodinu a aby jeho syn mohl studovat, když v Bělorusku za vlády prezidenta L. jeho rodina nemá budoucnost. Tyto důvody však rozhodně nelze pokládat za pronásledování podle předchozích ustanovení a krajský soud nepochybil, pokud se ztotožnil se zamítavým rozhodnutím ministerstva. Ani v návrhu ani v protokolu nehovořil stěžovatel o jakémkoliv pronásledování pro své politické postoje. Pokud v žalobě stěžovatel nově uváděl, že na něj zaměstnavatel vyvíjel nátlak, aby ve volbách volil prezidentem L., jedná se o tvrzení účelová, neboť tyto důvody mohl uplatnit ve správním řízení a učinil tak zjevně teprve poté, kdy zjistil, že jeho původní důvody nemohou obstát. Za dané situace proto nelze vytýkat ministerstvu nedostatečně zjištěný skutkový stav, když tento se opíral především o původní a věrohodná tvrzení stěžovatele, která ovšem důvod pro udělení azylu nezakládala. V podstatě ze stejných důvodů nelze vytýkat krajskému soudu nesprávné posouzení právní otázky.

Stěžovatelova námitka, že uprchlíkům z bývalého předlistopadového Československa byly ve všech případech v zahraničí poskytnuty azyly, nemá sama o sobě žádný vztah k projednávané věci a patří spíše do kontextu hledání historických souvislostí. V této souvislosti lze jen na okraj poznamenat, že všichni občané, kteří před listopadem 1989 tzv. nelegálně opustili Československo, byli v nepřítomnosti odsouzeni k nepodmíněnému trestu odnětí svobody a k trestu propadnutí majetku. Takové důsledky žadatelům o azyl z Běloruska podle zpráv založených ve správním spise nehrozí.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkou, podle které se krajský soud nevypořádal s obecnými citacemi ustanovení § 3 odst. 3, 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 správního řádu. Lze sice souhlasit se stěžovatelem, že krajský soud měl i k takto obecně formulovaným námitkám zaujmout stanovisko, ale na druhé straně podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu nelze pouhou parafrázi či citaci zákonných ustanovení bez další náležité konkretizace pokládat za formulaci, ať už žalobních či kasačních důvodů. Navíc stěžovatel správně v kasační stížnosti uvedl, že z uvedené námitky nelze zjistit, co vlastně

konkrétně v žalobě namítal. Proto tato vada nemohla mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku.

Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou ani námitku týkající se nicotnosti rozhodnutí ministerstva. Již ve věci sp. zn. 2 Azs 64/2003 uvedl, že, nicotnost (neexistenci) správního aktu způsobují jen takové vady řízení, které mají za následek, že již vůbec nelze o správním aktu hovořit. Může se jednat o vady spočívají například v rozhodování absolutně nekompetentním orgánem, rozhodování podle právního předpisu, který byl přede dnem rozhodnutí bez náhrady zrušen či absolutní nedostatek zákonem předepsané formy. Vadu vyskytnuvší se v posuzovaném správním rozhodnutí ovšem nelze pokládat za natolik intenzivní, aby mohla založit jeho nicotnost. Za nicotné by toto rozhodnutí mohlo být považováno například tehdy, kdyby se posléze ukázalo, že absence podpisu oprávněné osoby odráží fakt, že toto rozhodnutí bylo vydáno zcela bez jejího vědomí. Tak tomu ovšem v daném případě zjevně není. Součástí správního spisu je totiž vyhotovení rozhodnutí, které oprávněná osoba podepsala. Není tak vůbec pochyb o tom, že rozhodnutí skutečně vydal PhDr. T. H., ředitel odboru azylové a migrační politiky, který je k tomu zmocněn příslušným vnitřním předpisem ministerstva. Jakkoli je tedy zřejmé, že správní rozhodnutí je stiženo vadou, spočívající v absenci podpisu oprávněné osoby na vyhotovení rozhodnutí (§ 47 odst. 5 správního řádu), které je doručováno účastníkům, tak tato vada za situace, že součástí správního spisu je vyhotovení rozhodnutí, které je podepsáno oprávněnou osobou a je i jinak bezvadné, nezakládá nicotnost tohoto rozhodnutí. Nedůvodnou je podle názoru Nejvyššího správního soudu rovněž stěžovatelem namítaná nicotnost správního rozhodnutí správního orgánu proto, že mělo být podepsáno oprávněnou osobou teprve dodatečně, po doručení stejnopisu tohoto rozhodnutí stěžovateli. Stěžovatel na podporu svých tvrzení ohledně důvodů nicotnosti nenavrhl žádné důkazy a jeho tvrzení měla povahu obecných domněnek a spekulací nepodložených konkrétními skutečnostmi.

Pokud stěžovatel namítal, že krajský soud neoprávněně začlenil do odůvodnění též skutečnosti a zjištění, které nastaly až po rozhodnutí, když šlo o informace z řízení ve věci jeho manželky a nezletilého dítěte, pak tento postup soudu je vadný, avšak sám o sobě neměl vliv na zákonnost napadeného rozsudku, neboť podstatné je, že stěžovatel nesplňoval podmínky pro udělení tohoto azylu. Podle § 13 odst. 1 zákona o azylu lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl za účelem sloučení rodiny rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, i když v řízení o udělení azylu nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12. Protože v době rozhodování o žádosti stěžovatele nebyl azyl jeho manželce ani nezl. dceři udělen, což stěžovatel nezpochybnil, udělení azylu z uvedeného důvodu nepřicházelo v úvahu. Fakt, že následně byla žaloba manželky a dcery ve věci neudělení azylu zamítnuta, na skutkovém a právním stavu vztahujícím se k neudělení azylu stěžovateli podle § 132 zákona o azylu, nemůže nic změnit.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem dle § 109 odst. 1 s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

O stěžovatelem podaném návrhu aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek podle ust. § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud nerozhodl, neboť se jedná o věc, která byla vyřízena v souladu s ust. § 56 odst. 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. přednostně.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s, podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl, a ministerstvu s tímto řízením žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. ledna 2005

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu